

בש"פ 8645/22 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 8645/22

לפני: כבוד השופט ע' ברון

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה למתן רשות ערר על החלטת בית המשפט
המחוזי בירושלים (כב' השופט א' גורדון) מיום
11.12.2022 ב-עמ"ת 20856-12-22

בשם המבקש: עו"ד אוסאמה עמרו

החלטה

1. ענייננו בבקשת רשות לערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים מיום 11.12.2022 (השופט א' גורדון) ב-עמ"ת 20856-12-22 שבמסגרתה נמחק ערר שהגיש המבקש על החלטת בית משפט השלום בירושלים מיום 8.12.2022 (השופט ע' גרינבאום-שמעון) ב-מ"ת 7734-12-22. לנוכח מחיקת הערר נותרה על כנה החלטת בית משפט השלום שבמסגרתה הורה לשירות המבחן לערוך תסקיר בעניינו של המבקש, שיתייחס למסוכנותו וכן לאפשרות לחלופת מעצר ולעמדת המתלוננת.

רקע והליכים קודמים

2. ביום 5.12.2022 הוגש לבית משפט השלום בירושלים כתב אישום נגד המבקש, יליד 12.12.1977, המייחס לו עבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש כלפי בן זוג (לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977). לפי עובדות

כתב האישום, ביום 26.11.2022 נתגלע ויכוח בין המבקש לבין בת זוגו (להלן: המתלוננת) המתגוררים במחנה הפליטים שועפט בירושלים; זאת לאחר שהמתלוננת ביקשה מהמבקש לסדר את היתר הכניסה שלה לישראל. על פי הנטען, המבקש היכה את המתלוננת בפניה ואחז בה בחוזקה בצווארה והוריד את ראשה למטה. המתלוננת שהרגישה שהיא נחנקת נאבקה במבקש עד ששחרר אותה מאחיזתו ויצא מהבית. במהלך הוויכוח המבקש אף נשך את המתלוננת בכף ידה. כתוצאה ממעשיו נגרמו למתלוננת סימני חבלה בפניה ושריטה בידה. לאחר האירוע עברה המתלוננת למקלט לנשים נפגעות אלימות.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום נגד המבקש, הוגשה נגדו בקשה למעצר עד תום ההליכים.

בא כוח המבקש ביקש כי הדיון בבקשת המעצר יידחה ליום 8.12.2022 ובית המשפט נעתר לכך. בדיון מיום 8.12.2022 בא כוח המבקש לא הסכים לקיומן של ראיות לכאורה וטען שגרסת המתלוננת מלאה סתירות, וביקש כי המבקש ישוחרר לאלתר למעצר בית בבית אחותו.

בהחלטתו מאותו היום, 8.12.2022, קבע בית משפט השלום כי יש ראיות לכאורה ברף הנדרש בשלב זה לנוכח הודאת המתלוננת, תמונות החבלה של המתלוננת, ותמלול השיחה למוקד 100 ממנו עולה כי המתלוננת מצויה במצוקה ומשוועת לעזרה. נוסף על כך קבע בית המשפט כי העבירה האמורה מקימה חזקת מסוכנות. עוד ציין בית המשפט כי מדברי בא כוח המשיבה בדיון לפניו עלה כי בעבר הגישה המתלוננת תלונה נגד המבקש בגין עבירות אלימות במשפחה; וכי בין אם המתלוננת חזרה בה וביקשה לסגור את התיק כטענת המשיבה ובין אם התלונה נסגרה מחוסר ראיות כטענת המבקש, הרי שכעת לא מדובר בתלונה ראשונה שמגישה המתלוננת, ובשים לב לדפוס הייחודי של עבירות אלימות במשפחה יש בכך כדי להעצים את המסוכנות. לנוכח האמור הורה בית המשפט לשירות המבחן לערוך תסקיר בעניינו של המבקש שיתייחס גם לשאלת המסוכנות והאפשרות לחלופת מעצר וגם לעמדת המתלוננת; וכי התסקיר יוגש עד לדיון שנקבע ליום 19.1.2023.

4. על החלטת בית משפט השלום הגיש המבקש ערר לבית המשפט המחוזי בירושלים, ובו טען כי היה מקום לשחררו לחלופת מעצר ללא תסקיר שירות המבחן; כי כתב האישום הוגש ללא בדיקת כלל הנתונים; וכי הודעתה של המתלוננת אינה אמינה. בהחלטתו מיום 11.12.2022 קבע בית המשפט המחוזי כי מדובר ב"ערר ביניים" שהוגש בעיצומו של הדיון בערכאה הדיונית בבקשת המעצר, טרם שניתנה הכרעה סופית. בית המשפט המחוזי עמד על כך כי יש לאפשר לערכאה הדיונית לסיים את מלאכתה, ועל כן הידרשות לערר מסוג זה תיעשה במקרים חריגים בלבד, שהמקרה הנוכחי אינו נמנה עליהם. בית המשפט ציין כי אמנם המתנה לתסקיר שירות המבחן גובה מחיר ניכר, אך המקרה הנוכחי מצדיק זאת שכן העבירות בוצעו בתוך התא המשפחתי ועל כן נדרש בירור מקצועי לגבי הדינמיקה המשפחתית וטיב הסיכון והחשש לשיבוש. כרבהינתן שהעבירות כללו אלימות קשה המקימה מסוכנות, תלונה דומה הוגשה בעבר, והמתלוננת הפגינה מצוקה בשיחתה למשטרה ועברה למקלט לנשים נפגעות אלימות. לצד זאת ציין בית המשפט כי גם סטטוס השהייה של המתלוננת בישראל עשוי להיות רלוונטי לאפיון עילות המעצר. בית המשפט המחוזי קבע כי כל אלה מצריכים בירור הולם של מצבה של המתלוננת וההשלכות האפשריות של שחרור המבקש. סופו של דבר בית המשפט המחוזי קבע כי החלטת בית משפט השלום אינה בגדר חריגים המצדיקים להידרש לערר ביניים, ועל כן הורה על מחיקת הערר.

בקשת הרשות לערור

5. מכאן בקשת הרשות לערור. המבקש סבור כי עניינו נופל בגדר המקרים הנדירים המצדיקים מתן רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי. זאת כיוון שלטענתו בתי משפט שחררו נאשמים בעבירות חמורות יותר ללא קבלת תסקיר. לשיטתו שגה בית המשפט כשקבע שהעבירות כללו אלימות קשה המקימה מסוכנות, שכן האלימות המיוחסת למבקש לא כללה שימוש בנשק או בחפץ כלשהו, לא כללה איומים והשפלות, והמתלוננת לא נזקקה לטיפול רפואי. עוד טוען המבקש כי שגה בית המשפט כשלא התייחס לגרסת המבקש כי הוא הקורבן באירוע ולכך שכתב האישום הוגש מבלי שגרסתו נבדקה לעומק. בית המשפט אף לא התייחס לעובדה שהמתלוננת יצאה מרצונה מהמקלט לנשים נפגעות אלימות וחזרה לבית הוריה בשכם, כך שהמבקש אינו מהווה סכנה לשלומה. לנוכח האמור המבקש סבור כי על בית המשפט לבחון את חלופות המעצר המוצעות או להורות על החזרת התיק לבית משפט השלום לשם בחינת החלופות.

דיון והכרעה

6. לאחר עיון בבקשת רשות הערר על נספחיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות. ואפרט.

הלכה מושרשת היא כי בקשת רשות לערור ב"גלגול שלישי" תיבחן לפי אמות המידה המצמצמות שנקבעו בהלכת חניון חיפה(רע"א 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982)), ושהוחלו גם בהליכים פלייט (ראו מני רבים: בש"פ 3658/22 אבו גאבר נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (1.6.2022)). בהתאם, רשות לערור תינתן רק במקרים חריגים המעוררים שאלה משפטית בעלת חשיבות ציבורית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים, או כאשר מתקיימות נסיבות ייחודיות המצדיקות התערבות (ראו מני רבים: בש"פ 8617/22 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (14.12.2022)).

לצד זאת יוזכר כי ערר שמוגש על החלטה הניתנת שעה שהערכאה הדיונית טרם הכריעה בהתקיימות התנאים למעצר עד תום ההליכים, הוא "ערר ביניים". כך, ערר על החלטה של הערכאה הדיונית להורות לשירות המבחן לערוך תסקיר לשם בחינת מסוכנות הנאשם וחלופות המעצר, כבעניינו, הוא "ערר ביניים". כידוע ב"ערר ביניים" ככלל יש לאפשר לערכאה הדיונית לסיים את מלאכתה ועל כן יש לדחות את הערר על הסף, למעט במקרים שבהם נפלה טעות ברורה בהחלטת הערכאה הדיונית ומתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות התערבות (בש"פ 8505/22 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (12.12.2022); בש"פ 2266/22 זאבי נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (14.4.2022)). על כן במקרה כבעניינו, שבו מדובר בבקשת רשות לערור על "ערר ביניים", אמות המידה המצמצמות שנקבעו בהלכת חניון חיפה חלות ביתר שאת (בש"פ 5172/22 עמרם נ' מדינת ישראל - פרקליטות המדינה, פסקה 6 (2.8.2022); בש"פ 5128/22 נבואני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (1.8.2022)). המקרה הנוכחי אינו נמנה עם אותם מקרים חריגים שבחריגים.

7. בית המשפט המחוזי דחה את "ערר הביניים", תוך שמצא כי גם לגופו של עניין נתוני המקרה תומכים בהחלטת בית משפט השלום. אף אני סבורה כן. בית משפט השלום קבע כי ישנן ראיות לכאורה לנוכח התלונה שהוגשה, תמונות החבלה של המתלוננת, ותמלול השיחה למוקד 100. אשר לעילת המעצר, המבקש נאשם כי גרם חבלה של ממש לבת זוגו, וכפי שציין בית משפט השלום עבירה זו המיוחסת למבקש מקימה חזקת מסוכנות כאמור בסעיף 21(א)(1)(ג)(5) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996. חיזוק למסוכנות זו ניתן למצוא בכך שהמתלוננת הגישה תלונה בעבר נגד המבקש בגין אלימות במשפחה, אף שזו נסגרה. לצד זאת, לאחר האירוע

נושא כתב האישום המתלוננת עברה להתגורר במקלט לנשים נפגעות אלימות. כפי שציין בית המשפט המחוזי עבירה מסוג זה בתא המשפחתי מצריכה לא אחת בירור מקצועי של הדינמיקה המשפחתית כדי לעמוד על טיב הסיכון והחשש לשיבוש מהלכי משפט. על כן, אין תימה שבית משפט השלום הורה כי במקרה הנוכחי יש מקום לעריכת תסקיר מאת שירות המבחן שיבחן את מסוכנות המבקש, את האפשרות לחלופת מעצר, ואת עמדת המתלוננת.

יצוין עוד כי העובדה שבמקרים מסוימים בתי משפט שחררו נאשמים בעבירות חמורות יותר ללא קבלת תסקיר, כטענת המבקש, אינה מעלה ואינה מורידה; שכן כל מקרה נבחן לפי נסיבותיו המיוחדות, וכשם שיש מקרים שבהם הנאשם שוחרר ללא תסקיר כך ישנם מקרים שבהם הנאשם נעצר עד לתום ההליכים. אף אין לשעות לטענתו של המבקש כי מאחר שהמעשים המיוחסים לו לא כללו שימוש בנשק או איומים והמתלוננת לא נדרשה לטיפול רפואי, אזי שגה בית המשפט כשקבע שהעבירה כללה אלימות קשה המקימה מסוכנות. המעשים המיוחסים למבקש חמורים דיים, ויוזכר שכתוצאה ממעשי המבקש לכאורה, נגרמו למתלוננת חבלות והיא עברה למקלט לנשים נפגעות אלימות. אי שימוש בנשק או באיומים והעובדה שהמתלוננת לא נזקקה לטיפול רפואי אין בהם כדי להקהות את מסוכנותו של המבקש. אף אין בטענת המבקש כי שגה בית המשפט כשלא התייחס לגרסתו, כדי להצדיק התערבות בשלב זה.

8. סוף דבר, הבקשה למתן רשות לערור נדחית.

ניתנה היום, כ"ז בכסלו התשפ"ג (21.12.2022).

ש ו פ ט ת